

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TUCHOLI**

**Informacja o pracy
Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi
w roku 2008**

Tuchola, luty 2009

1. Rynek pracy

Według danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, w końcu września 2008r. w rejestrze Regon w powiecie tucholskim zarejestrowanych było 3.329 podmiotów gospodarczych, w tym 2.574 prowadzonych przez osoby fizyczne.

Osoby fizyczne prowadziły działalność gospodarczą najczęściej w sekcji: handel – 752; budownictwo – 440; obsługa nieruchomości i firm – 252; transport, gospodarka magazynowa i łączność – 132; działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna – 121; hotele i restauracje – 87 i pośrednictwo i finanse - 64.

Liczbę podmiotów gospodarczych ze względu na sektor i formę własności w powiecie tucholskim prezentuje Tabela 1.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w powiecie tucholskim w dniu 30.09.2008r. (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa w rolnictwie)

Podmioty:	w tym m.in.:					
	spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne
Liczba podmiotów ogółem	ogółem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
3.329	111	31	154	27	149	2.574

Źródło: Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

2. Poziom i stopa bezrobocia

W końcu grudnia 2008r. zarejestrowanych było 2.674 bezrobotnych tj. o 16,1% mniej niż w grudniu 2007r. (o 514 osób). Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich gminach, największy w gminie Kęsowo o 36,1%, a najmniejszy w gminie Cekcyn o 6,9%. Podobnie jak w latach ubiegłych wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w miesiącu styczniu, a od miesiąca lutego do września (z wyłączeniem m-ca sierpnia, w którym nastąpił niewielki wzrost liczby bezrobotnych) notowano spadek liczby bezrobotnych. Wzrost liczby bezrobotnych notuje się od jesieni, w 2008r. od miesiąca października (w 2007r. od miesiąca listopada).

Dynamika wzrostu liczby bezrobotnych w 2008r. była jednak znacznie wyższa niż w roku poprzednim. Wzrost liczby bezrobotnych, w miesiącu listopadzie 2008r. nastąpił o 4%, tj. 95 osób (w listopadzie 2007r. o 1,8%, tj. 56 osób) a w miesiącu grudniu 2008r. o 10,4%, tj. 277 osób (w grudniu 2007r. o 2,4%, tj. 78 osób).

Tak znaczny wzrost liczby bezrobotnych wiązać należy z pogorszeniem sytuacji gospodarczej na rynkach światowych oraz w Polsce.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w powiecie tucholskim według podziału na gminy i poszczególne miesiące w 2008 r.

wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych						
	ogółem	Tuchola	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice
Grudzień 2007	3.188	1.283	431	405	376	351	342

Styczeń 2008	3.405	1.400	432	423	406	372	372
Luty 2008	3.347	1.372	425	409	389	377	375
Marzec 2008	3.174	1.293	399	395	364	361	362
Kwiecień 2008	2.906	1.180	371	343	322	341	349
Maj 2008	2.573	1.014	366	273	301	297	322
Czerwiec 2008	2.385	912	345	268	270	283	307
Lipiec 2008	2.271	899	343	240	234	272	283
Sierpień 2008	2.297	922	354	246	232	270	273
Wrzesień 2008	2.255	933	351	246	215	254	256
Październik 2008	2.302	954	362	260	223	272	231
Listopada 2008	2.397	1.003	380	277	211	279	247
Grudzień 2008	2.674	1.146	401	321	240	297	269
Wzrost/spadek XII.2007 do XII 2008	-514 -16,1%	-137 -10,6%	-30 -6,9%	-84 -20,7%	-136 -36,1%	-54 -15,3%	-73 -21,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularza nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Stopa bezrobocia liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2008r. 15,9% (w województwie kujawsko-pomorskim – 13,4%, w kraju – 9,5%). Stopa bezrobocia w powiecie tucholskim w stosunku do grudnia 2007r. zmniejszyła się o 3,2 pkt procentowego, w województwie kujawsko-pomorskim o 1,8 a w kraju o 1,9 pkt procentowego.

2.1. Zmiany w poziomie bezrobocia.

W 2008r. zarejestrowało się 4.771 nowych bezrobotnych (wobec 4.707 w 2007r.). Spośród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych:

- 3.586 osób (75,16%) - to osoby poprzednio pracujące (w 2007r. było to odpowiednio 3.525 i 74,8%),
- 4.024 osoby (84,3%) – to osoby rejestrujące się po raz kolejny (w 2007r. było to odpowiednio 3.996 i 85,0%).

W 2008r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 5.285 osób (w 2007r. – 5.661).

Przyczyny wyłączeń to m. in.:

- podjęcia pracy - dotyczyły one 2.075 osób i stanowiły 39,2 % ogółu wyłączeń (w 2007r. było to odpowiednio: 2.639 osób i 46,6%). Prace interwencyjne podjęło 109 osób (w 2007r. 223 osoby), a roboty publiczne 199 osób (w roku ubiegłym 147). W 2008r. 100 bezrobotnych zostało wyłączonych z ewidencji z powodu otrzymania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w 2007r. – 93), a 124 osoby podjęły pracę dzięki refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy (w 2007r. – 219 osób). Zatrudnienie częściowo finansowane środkami Funduszu Pracy podjęło 578 osób (o 149 osób mniej niż w 2007r.), natomiast zatrudnienie bez udziału środków FP podjęło 1.497 osób (o 415 osób mniej niż w 2007r);
- z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy wyłączono 1.655 osób co stanowiło 31,3% (w 2007r. odpowiednio 1.510 osób i 26,7%) wszystkich wyłączeń;
- rozpoczęcie szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego lub prac społecznie użytecznych dotyczyło 959 osób (w 2007r. - 827) i stanowiło 18,1% (w 2007r. – 14,6%) wszystkich wyłączeń;
- innych (dobrowolna rezygnacja, podjęcie nauki, nabycie prawa do emerytury lub renty, zmiana miejsca zamieszkania, ukończenia 60/65 lat) objęło 596 osób tj. 11,3% (w 2007r. – 865 osób tj. 12,1%) ogółu wyłączeń.

W 2008 roku zarejestrowały się 122 osoby po okresie zatrudnienia poza granicami Polski:

- I kwartał 2008r. - 12 osób;
- II kwartał 2008r. - 24 osoby;
- III kwartał 2008r. - 22 osoby;
- IV kwartał 2008r. - 64 osoby.

W roku 2008 żaden zakład pracy nie zgłosił do tut. Urzędu Pracy zamiaru zwolnienia pracowników z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

3.Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

3.1. Bezrobotne kobiety

W końcu grudnia 2008r. zarejestrowanych było 1.614 kobiet, które stanowiły 60,3% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca grudnia 2007r. liczba kobiet zmniejszyła się o 536 osób. Zmniejszył się również udział kobiet w ogóle bezrobotnych o 7,1%. Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych gminach wynosi od 42,8% w gminie Tuchola do 64,7% w gminie Śliwice.

Sytuacja kobiet na rynku pracy jest znacznie trudniejsza niż mężczyzn. Według stanu z dnia 31.12.2008 r. ogólna liczba bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy wynosi 677 osób – z czego kobiety stanowią aż 78,4% . Prawo do zasiłku posiadało jedynie 16,9 % kobiet, wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosił 34,3%.

W 2008r. pracę podjęło 1.001 kobiet, co stanowiło 48,2% (w 2007r. – 1.201 osób i 45,5%) wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę. W stosunku do 2007r. nastąpił spadek liczby kobiet podejmujących pracę o 200 osób.

Szkolenia rozpoczęło 120 kobiet - 40,9% wszystkich podejmujących szkolenia (w roku ubiegłym odpowiednio 84 i 36,1%), staże 181 osób – 71,2% wszystkich podejmujących staże (w roku ubiegłym odpowiednio 210 i 77,8%), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy 147 kobiet – 76,6% wszystkich podejmujących tę formę (w roku ubiegłym odpowiednio 102 i 68,0%), prace społecznie użyteczne 170 kobiet – 76,2% wszystkich podejmujących (w roku ubiegłym odpowiednio 121 i 69,5%).

3.2. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Prawo do pobierania zasiłku w końcu grudnia 2008r. posiadało 637 osób, co stanowiło 23,8% ogółu bezrobotnych (w końcu 2007r. - 560 osób, tj. 17,6% ogółu). Udział osób uprawnionych do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych wahał się od 8,9% w gminie Kęsowo do 31,1% w mieście Tuchola. Zasiłek pobierało 16,9% bezrobotnych kobiet i 34,3% bezrobotnych mężczyzn.

3.3 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

3.3.1 Bezrobotni do 25 roku życia

W końcu grudnia 2008r. zarejestrowanych było 746 bezrobotnych do 25 roku życia, stanowili oni 27,9% ogółu bezrobotnych (w 2007r. odpowiednio 803 osoby i 25,2%). Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety – 61,0%. Ponad 30%

bezrobotnych do 25 roku życia nie miało żadnego doświadczenia zawodowego. Niespełna 20% osób z omawianej grupy posiadało prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych. Najliczniejszą grupą pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe – 27,6% oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 27,1%. Osoby zarejestrowane powyżej 12 m-cy stanowiły 15,5% populacji bezrobotnych do 25 roku życia.

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia pracę podjęło 680 osób, co stanowiło 32,8% wszystkich podjęć pracy (w 2007r. odpowiednio 927 osób i 35,1%), szkolenia rozpoczęły 92 osoby, co stanowiło 31,7% wszystkich rozpoczynających szkolenia (w 2007r. odpowiednio 88 osób i 37,8%), staże zawodowe 249 osób tj. 98,0% wszystkich podjęć staży (w 2007r. odpowiednio 264 osoby i 97,8 %), przygotowania zawodowe 76 osób tj. 39,6% ogółu (w 2007r. - 17 osób i 11,3%), prace społecznie użyteczne – 16 osób tj. 7,5% (w 2007r. odpowiednio 13 i 7,5%).

W 2008 roku znacznie wzrosła liczba bezrobotnych do 25 roku życia, które rozpoczęły przygotowanie zawodowe – w porównaniu do 2007 roku o 59 osób.

3.3.2 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według stanu z dnia 31 grudnia 2008r. zarejestrowanych pozostawało 390 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy stanowili 14,6% ogółu bezrobotnych (w 2007r. było to odpowiednio 495 osób i 15,5%). Wśród tej grupy osób przeważają mężczyźni, stanowiący 59,7% tej populacji (przed rokiem większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia stanowiły kobiety - 51,1%).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia pracę podjęło 237 osób, co stanowiło 11,4% wszystkich podjęć pracy (w 2007r. było to odpowiednio: 229 osób i 8,7%), szkolenia podjęło 38 osób, co stanowiło 31,9% wszystkich podjęć szkoleń (w 2007r. było to odpowiednio: 24 osoby i 10,3%), a przygotowania zawodowe 11 osób, co stanowiło 5,7% wszystkich podejmujących tę formę (w 2007r. było to odpowiednio: 15 osób i 10,0%), prace społecznie użyteczne 47 osób, co stanowiło 21,1% wszystkich podejmujących prace społecznie użyteczne (w 2007r. było to odpowiednio 32 osoby i 18,4%).

3.3.3 Długotrwale bezrobotni

Według stanu z dnia 31 grudnia 2008r. zarejestrowanych było 1.309 osób długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 48,9% ogółu bezrobotnych (w 2007r. było to odpowiednio: 2.067 osób i 66,3%).

Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety – 75,4%, osoby do 34 roku życia (49,7,%) bez stażu pracy (22,8%) lub o bardzo krótkim stażu pracy (37,8 % nie pracowało dłużej niż 5 lat), legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 36,5%, gimnazjalnym i niższym – 33,1%.

Pracę w 2008r. podjęło 796 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 38,4% wszystkich podjęć pracy (w 2007r. było to odpowiednio: 1.317 osób i 49,9%), szkolenia rozpoczęło 135 osób, tj. 46,5% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio 107 osób i 45,9%), staże – 47 osób, tj. 18,5% ogółu (w 2007r. odpowiednio: 54 osób i 20,0%), a przygotowania zawodowe – 117 osób tj. 60,9% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio: 124 osoby i 82,7%), prace społecznie użyteczne – 192 osoby tj. 86,1% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio 154 osoby i 88,5%) .

3.3.4 Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Bezrobotni bez kwalifikacji to osoby nie posiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2008r. zarejestrowanych pozostawało 678 bezrobotnych bez kwalifikacji, którzy stanowili 25,3% ogółu bezrobotnych (w 2007r. było to odpowiednio: 944 osoby i 29,6%).

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety – 66,2%, osoby młode (54,1% nie ukończyło 34 roku życia), bez stażu – 34,4% lub o bardzo krótkim stażu pracy (37,2% nie pracowało dłużej niż 5 lat).

Pracę w 2008r. podjęło 450 osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 21,7% wszystkich podjęć pracy (w 2007r. było to odpowiednio: 547 osób i 20,7%), staże rozpoczęły 62 osoby tj. 24,4% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio 88 osób i 32,6%), przygotowania zawodowe 75 osób tj. 39,1% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio: 54 osoby i 36,0%), prace społecznie użyteczne 84 osoby tj. 37,7% ogółu (w 2007r. było to odpowiednio: 72 osoby i 41,4%) .

3.3.5 Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

W 2008 roku kategoria osób „samotnie wychowujących dziecko do 7 roku życia” została zmieniona na kategorię: osób samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2008r. zarejestrowanych pozostawało 217 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, którzy stanowili 8,1% ogółu bezrobotnych. Większość bezrobotnych samotnie wychowujących jedno dziecko do 18 roku życia to kobiety – 88,5%, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 30 osób z tej kategorii, tj. 13,8% populacji.

Bezrobotni samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia to najczęściej osoby młode (60,4% nie ukończyło 34 roku życia), z krótkim stażem pracy, do 5 lat – 40,1%, legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 44,2% oraz pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 35%.

Pracę w 2008r. z tej grupy podjęło 120 osób, co stanowiło 5,8% wszystkich podjęć pracy, szkolenia ukończyło 7 osób samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia, przygotowania zawodowe podjęło 13 osób, w tym 8 kobiet.

3.3.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Według stanu z dnia 31 grudnia 2008r. zarejestrowanych pozostawało 212 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 7,9% ogółu bezrobotnych (w 2007r. odpowiednio: 162 osoby i 5,1%).

Pracę w 2008r. podjęły 183 osoby niepełnosprawne, co stanowiło 5,8% wszystkich podjęć pracy (w 2007r. było to odpowiednio: 188 osób i 7,1%), szkolenia podjęło 20 osób tj. 6,9% ogółu (w ubiegłym roku 14 osób i 6,0%), staże 9 osób, tj. 3,5% ogółu (w roku poprzednim 13 osób tj. 4,8% ogółu), a przygotowania

zawodowe 6 osób tj. 3,1% (w 2007r. 9 osób tj. 6,0% ogółu).

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrze znajduje się również 41 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu (nie mają oni statusu osoby bezrobotnej).

Spośród niepełnosprawnych poszukujących pracy, pracę podjęło 17 osób, szkolenia – 3 osoby, żadna z osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie rozpoczęła stażu ani przygotowania zawodowego.

W 2008 roku liczba niepełnosprawnych bezrobotnych kobiet i mężczyzn była prawie równa – mężczyźni stanowią 49,5% tej populacji, wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy dominują mężczyźni. Najczęściej to osoby w wieku od 45 do 54 lat - 41,5%, z lekkim stopniem niepełnosprawności (67,8%) - w przypadku osób bezrobotnych, a umiarkowanym w przypadku osób poszukujących pracy, z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym.

W 2008r. ze środków PFRON utworzono, w 2 zakładach, 4 miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Zatrudnienie na utworzonych miejscach pracy uzyskały 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne i 1 osoba niepełnosprawna poszukująca pracy nie pozostająca w zatrudnieniu. Na ten cel wydatkowano środki w kwocie 98.904,00zł.

W 2008r. ze środków PFRON udzielono 2 osobom niepełnosprawnym poszukującym pracy nie pozostającym w zatrudnieniu oraz 4 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na ten cel wydatkowano środki w kwocie 121.677,00zł. Średnia wysokość przyznanych środków wynosiła 20.279,50zł. Ponadto 1 osobie bezrobotnej niepełnosprawnej udzielono ze środków Funduszu Pracy jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 13.500,00zł.

Osoby niepełnosprawne podejmowały działalność gospodarczą w zakresie:

- produkcji – 1 osoba;
- handlu – 2 osoby;
- usług – 4 osoby.

Tabela 3. Cechy społeczno – demograficzne osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie tucholskim według stopnia niepełnosprawności, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy – stan na dzień 31.12.2008r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni niepełnosprawni		Poszukujący pracy niepełnosprawni	
	Ogółem	% w ogółem	Ogółem	% w ogółem
Ogółem	212	100,0	41	100,0
kobiety	107	50,5	13	31,7
Stopień niepełnosprawności				
Znaczny	4	1,9	5	12,2
Umiarkowany	64	30,2	28	68,3
Lekki	144	67,8	8	19,5
wykształcenie				
Wyższe	5	2,3	1	2,4
Policealne i średnie zawodowe	32	15,1	5	12,2
Średnie ogólnokształcące	9	4,2	2	4,9
Zasadnicze zawodowe	81	38,9	18	43,9

Wyszczególnienie	Bezrobotni niepełnosprawni		Poszukujący pracy niepełnosprawni	
	Ogółem	% w ogółem	Ogółem	% w ogółem
Gimnazjalne	10	4,7	1	2,4
Podstawowe	75	35,4	14	34,1
wiek				
18-24	32	15,1	4	9,7
25-34	31	14,6	6	14,6
35-44	33	15,6	10	24,4
45-54	88	41,5	8	19,5
55-64	28	13,2	10	24,4
staż pracy				
Do 1 roku	22	10,4	9	21,9
1-5 lat	37	17,4	6	14,6
5-10 lat	30	14,1	3	7,3
10-20 lat	44	20,7	8	19,5
20 lat i więcej	54	25,5	8	19,5
Bez stażu	25	11,8	7	17,1
czas pozostawania bez pracy				
Do 3 miesięcy	84	39,6	10	24,4
3-6 miesięcy	38	17,9	3	7,3
6-12 miesięcy	37	17,4	7	17,1
Powyżej 12 miesięcy	53	25,0	21	51,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

3.3.6 Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

W 2008 roku w ewidencji osób bezrobotnych było 697 osób bez doświadczenia zawodowego. Pojęcie bezrobotnego bez doświadczenia zawodowego oznacza bezrobotnego, który wykonywał zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy.

Wśród tej kategorii bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe - 39,7% oraz policealne i średnie zawodowe - 25,1%.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego to przede wszystkim osoby młode w wieku 18-24 lata – 83,9% oraz mieszkańcy wsi – 73,6%. Kobiety stanowiły 72,6 % bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. W stosunku do ogólnej liczby podjęć pracy, pracę podjęły 492 osoby co stanowiło 23,7%.

3.3.7 Bezrobotni bez wykształcenia średniego.

Bezrobotni bez wykształcenia średniego stanowią jedną z najliczniejszych grup bezrobotnych – 1.822 osoby i 68,1 % ogółu bezrobotnych. Spośród tej kategorii 55,7% to kobiety. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 54,2 % - 988 osób - tej populacji, natomiast osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 45,8% - 834 osoby. Najwięcej bezrobotnych z tej grupy stanowiły osoby młode (wiek 18-34 lat) - 907 osób i 49,8%, z krótkim stażem pracy (do 5 lat) 644 osoby i 35,3 %, pozostające bez pracy w okresie 1-3 miesięcy: 485 osób i 26,6 %.

3.3.8 Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Według stanu na 31.12.2008r. zarejestrowanych było 12 osób bezrobotnych, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia. Wszystkie osoby z tej grupy to mężczyźni, głównie w wieku 35-44 lat (5 osób) z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 8 osób i 66,7%, ze stażem pracy do lat 10 - 9 osób i 75%. Dwie osoby z tej populacji posiadały prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Pracę w 2008r. podjęło 6 bezrobotnych z tej kategorii.

3.4 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

W 2008r. zarejestrowano 4.771 bezrobotnych, w tym 3.586 osób poprzednio pracujących (w roku ubiegłym było to odpowiednio 4.707 i 3.525). Biorąc pod uwagę rodzaj działalności ostatniego pracodawcy według Polskiej Klasyfikacji Działalności należy stwierdzić, że najczęściej rejestrowani bezrobotni pracowali w:

- przetwórstwie przemysłowym – 1.103 osoby tj. 30,7% zarejestrowanych poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio 1074 osoby i 30,5%);
- handlu hurtowym i detalicznym, naprawach pojazdów samochodowych i motocykli – 554 osób, tj. 15,4% zarejestrowanych poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio: 716 osób i 20,3%);
- administracji publicznej i obronie narodowej – 357 osób tj. 9,9% poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio: 443 osoby i 12,6%);
- rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie – 279 osoby tj. 7,8% poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio: 252 osoby i 7,1%);
- budownictwie – 243 osób tj. 6,8% poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio: 265 osób i 7,5%);
- działalności usługowej, komunalnej, społecznej i indywidualnej – 166 osób tj. 4,6% poprzednio pracujących (w 2007r. było to odpowiednio: 216 osób i 6,1%).

W 2008 roku nastąpił niewielki wzrost napływu osób bezrobotnych - o 64 osoby w stosunku do roku 2007r. Zróżnicowany był również napływ bezrobotnych w poszczególnych sekcjach. Odnotowano większy napływ bezrobotnych w 5 sekcjach - najliczniejszy w sekcji rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – o 35 osób oraz w sekcji przetwórstwa przemysłowego o 29 osób. W 11 sekcjach PKD odnotowano spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych: znacznie mniej osób zarejestrowało się z sekcji handel hurtowy i detaliczny (...) o 162 osoby mniej oraz z sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (...) o 76 osób mniej.

3.5 Bezrobotni według zawodów i specjalności

W końcu 2008r. zarejestrowanych było 2.185 bezrobotnych posiadających zawód. Stanowili oni 81,7% ogółu bezrobotnych. Natomiast osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem stanowiły 18,3% ogółu bezrobotnych – zarejestrowanych było 489 takich osób.

Tabela 4. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych w powiecie tucholskim – stan w dniu 31.12. 2008r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Osoby	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód
522107	Sprzedawca	276	12,6
722204	Ślusarz	147	6,7
743304	Krawiec	97	4,3
341902	Asystent ekonomiczny	87	4,0
742204	Stolarz	68	3,1
512201	Kucharz	64	2,9
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	41	1,9
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	41	1,9
341501	Handlowiec	39	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności

W 2008r. zarejestrowało się 4.771 osób jako osoby bezrobotne. Wśród osób, które rejestrowały się jako bezrobotne – 3.697 osób (77,5%) posiadało zawód, bez zawodu zarejestrowano 1.074 osoby (22,5% ogółu rejestrujących się).

Tabela 5. Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2008r. w powiecie tucholskim.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Osoby	% w ogółem bezrobotnych posiadających zawód
522107	Sprzedawca	408	11,0
722204	Ślusarz	268	7,2
742204	Stolarz	135	3,6
341902	Asystent ekonomiczny	116	3,1
743304	Krawiec	113	3,0
512201	Kucharz	85	2,3
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	80	2,2
311502	Technik mechanik	64	1,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności

4 Usługi rynku pracy

4.1. Pośrednictwo pracy

W 2008r. przyjęto 1.900 ofert pracy (w 2007 r. 2020). Do ofert pracy zalicza się również oferty na staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz prace społecznie użyteczne, które nie są formami zatrudnienia. W porównaniu do ubiegłego roku liczba ofert pracy uległa zmniejszeniu o 5,9%.

Wśród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w 2008 roku 65,9% (1.253 oferty)

dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego (w roku poprzednim 66,8% i 1.350), a 34,1% (647 ofert) zatrudnienia niesubsydiowanego (w roku ubiegłym 33,2% i 670). Spadek liczby ofert dotyczył zarówno ofert na zatrudnienie subsydiowane oraz na zatrudnienie niesubsydiowane.

Najczęściej zgłaszane oferty pracy w 2008 r. przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Oferty pracy najczęściej zgłaszane w PUP Tuchola w 2008r. według zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert				
		Ogółem	Staże	% w ogółem	Przygotowani a zawodowe	% w ogółem
914103	Robotnik gospodarczy	404	0	0	2	0,5
419101	Pracownik biurowy	182	74	40,6	21	11,5
522107	Sprzedawca	170	31	18,2	40	23,5
722204	Ślusarz	45	2	4,4	1	2,2
712501	Meliorant	39	0	0	0	0
931301	Robotnik budowlany	39	2	5,1	6	15,4
742201	Stolarz	38	1	2,6	0	0
743604	Szwaczka	34	0	0	1	2,9
741201	Cukiernik	29	3	10,3	1	3,4
512201	Kucharz	28	2	7,1	4	14,3
712102	Murarz	27	0	0	0	0
411101	Sekretarka	24	6	25	1	4,2
512302	Kelner	23	5	21,7	5	21,7
413103	Magazynier	22	3	13,6	0	0
913207	Sprzątaczk	18	1	5,5	4	22,2
913204	Pomoc kuchenna	18	3	16,7	7	38,9
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	17	0	0	0	0
833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	17	0	0	0	0
714101	Malarz budowlany	14	0	0	2	14,3
341902	Asystent ekonomiczny	12	3	25	2	16,7
741102	Spawacz ręczny gazowy	12	0	0	0	0
823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	11	0	0	0	0
714202	Lakiernik wyrobów drzewnych	10	0	0	0	0
741402	Przetwórc	10	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz ofert pracy wg .zawodów i specjalności oraz obliczeń własnych.

Oferty w zawodach wymienionych w tabeli 6 stanowią 65,4% ogółu zgłoszonych ofert pracy w 2008r.

Zgłoszone w 2008r. oferty pracy najczęściej pochodziły od pracodawców funkcjonujących w sektorze:

- administracji publicznej - 516 ofert - 27,1% ogółu zgłoszonych;
- przetwórstwa przemysłowego - 435 ofert - 22,9% ogółu zgłoszonych;
- handlu hurt. i detal.; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 291 ofert - 15,3% ogółu zgłoszonych;

- budownictwo - 158 ofert - 8,3% ogółu zgłoszonych;
 - rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa - 89 ofert - 4,7% ogółu zgłoszonych.
- Oferty z w/w sektorów stanowiły ponad 78,4% ofert zgłoszonych w 2008r.

Dla zrealizowania ofert wezwano 4.453 osób bezrobotnych (w 2007r. 7.631), wydano 3.434 skierowania do pracy (w 2007r. 3.724) i zorganizowano 20 spotkań osób bezrobotnych z pracodawcami.

W 2008 roku pracę podjęło 2.075 bezrobotnych. Było to o 564 osoby mniej niż w 2007r. Podjęcia pracy stanowiły 39,3% ogółu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (w roku poprzednim 46,6%).

Zatrudnienie niesubsydiowane (1.497 osób) stanowiło 72,1% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych (w roku poprzednim było to odpowiednio 1.912 i 72,5%). Natomiast zatrudnienie subsydiowane (578 osób) stanowiło 27,9% wszystkich podjęć pracy (w roku ubiegłym było to odpowiednio 727 osób i 27,5%).

Zatrudnienie najczęściej podejmowali mężczyźni (51,8%), długotrwale bezrobotni (38,4%) i osoby do 25 roku życia (32,8%).

Tabela 7. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie tucholskim podejmujących w 2008r. zatrudnienie.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem	2.075	100,0	1.001
z tego:			
do 25 roku życia	680	32,8	338
długotrwale bezrobotni	796	38,4	475
powyżej 50 roku życia	237	11,4	81
samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	120	5,8	105
niepełnosprawni bezrobotni	183	8,8	236
Bez doświadczenia zawodowego	492	23,7	275
Bez wykształcenia średniego	1.285	61,9	501
Bez kwalifikacji zawodowych	450	21,7	271

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS -01

4.2. Pośrednictwo pracy za granicą

Zadania wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* dotyczące krajowego i zagranicznego pośrednictwa pracy realizuje Oddział Pośrednictwa Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Oferty pracy za granicą przedstawiane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zostały pozyskane przez doradców EURES działających przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy.

Powiatowy Urząd Pracy udziela również informacji dotyczących ofert agencji pośrednictwa pracy za granicą.

Istnieje także możliwość wpisania się do internetowej bazy CV osób poszukujących pracy za granicą – ze strony internetowej WUP w Toruniu można pobrać stosowny formularz, bądź skorzystać z pomocy powiatowego asystenta EURES, działającego przy PUP, w zamieszczeniu takich danych.

Najwięcej ofert pracy za granicą w 2008r. było w Wielkiej Brytanii – 99, Czechach –

40, na Cyprze – 37, w Hiszpanii – 26, Irlandii – 25 i Norwegii – 24.

Oferty zagraniczne – w mniejszej ilości – były również w następujących państwach: Finlandia – 18, Niemcy – 17, Francja – 16, Szwecja – 13, po 10 Holandia i Dania, Malta – 8, po 5 Litwa i Belgia, Słowenia – 4, po 2 Estonia, Islandia i Szwajcaria i 1 w Słowacji.

Osoby poszukujące pracy za granicą najbardziej zainteresowane były zatrudnieniem w Norwegii, Niemczech, Irlandii, Szwecji oraz Wielkiej Brytanii.

Ze względu na niskie zarobki oferowane przez pracodawców krajów wschodnich oraz Czech i Słowacji oferty pracy nie cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych.

Pracodawcy zagraniczni najczęściej poszukiwali opiekunów osób starszych (zarówno w domach pomocy społecznej, jak i prywatnych) – były to oferty przede wszystkim w Wielkiej Brytanii oraz Holandii. Następnie poszukiwani byli kierowcy, spawacze, pracownicy leśni, pracownicy medyczni (lekarze, pielęgniarki), pracownicy branży gastronomicznej (tutaj zdecydowanie przeważał Cypr) oraz pracownicy o wysokich kwalifikacjach technicznych, jak: inżynierowie planowania, budownictwa, elektrycy, konstruktorzy czy mechanicy.

W zdecydowanej większości ofert pracodawcy wymagali od poszukiwanych pracowników znajomości języków obcych – najczęściej języka angielskiego lub niemieckiego. Odstępstwem od tego były jedynie pojedyncze oferty pracy przy zbiorach, gdzie znajomością wymaganego języka musiała wykazywać się jedna osoba w grupie.

Nieznajomość języków obcych stanowi niestety największą barierę, która najczęściej uniemożliwia podjęcie pracy.

W 2008 roku zorganizowano 3 nabory do pracy sezonowej w Hiszpanii.

Wojewódzki Urząd Pracy do żadnej z tych ofert nie wskazał limitu pracowników przysługujących Powiatowemu Urzędowi Pracy w Tucholi.

Nabory do pracy w Hiszpanii dotyczyły pracy sezonowej przy zbiorach warzyw, przy zbiorach brzoskwiń i śliwek oraz do zbiorów borówki i cytrusów.

Oferty te w przeciwieństwie do lat poprzednich nie cieszyły się dużym zainteresowaniem, między innymi ze względu na mało atrakcyjne wynagrodzenie. Chęć podjęcia pracy w Hiszpanii zgłosiło zaledwie 5 osób.

W 2008r. podjęcie pracy za granicą zgłosiło 70 osób (w roku 2007 do pracy za granicą wyjechało 90 osób). Zgłoszenia te dotyczyły zatrudnienia w następujących krajach: Niemcy – 44 osoby, Holandia – 12 osób, Wielka Brytania – 5 osób, po 2 osoby Dania, Norwegia, Szwecja i po 1 osobie Francja, Islandia i Hiszpania.

Dane te nie są pełne, gdyż nie wszyscy zgłaszają podjęcie pracy, niektóre osoby zgłaszają wyjazd na okres dłuższy niż 30 dni i z tego powodu tracą status osoby bezrobotnej; są również osoby, które nie zgłaszają podjęcia pracy, bądź wyjazdu i tracą status osoby bezrobotnej z powodu nieusprawiedliwionego niestawienia się w wyznaczonym terminie w urzędzie pracy.

Rekrutacja na poziomie Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi polega na udostępnieniu informacji o szczegółach ofert pracy za granicą oraz udostępnianiu wzorów dokumentów aplikacyjnych. W przypadku ofert EURES osoby zainteresowane wysyłają swoje CV oraz list motywacyjny na wskazany w ofercie adres e-mail (robią to same, bądź korzystają z pomocy powiatowego asystenta EURES).

W ramach sieci EURES osoby poszukujące pracy za granicą mogą same lub z pomocą powiatowego asystenta EURES umieścić swoją ofertę w Internecie.

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi udostępnia bezrobotnym stanowisko komputerowe do samodzielnego poszukiwania pracy.

Chętni do pracy za granicą mają dostęp do międzynarodowego pośrednictwa pracy, są informowani na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich oraz sytuacji na rynkach pracy tych krajów. Do dyspozycji tych osób pozostaje baza ofert pracodawców zainteresowanych rekrutacją pracowników z zagranicy; z kolei pracodawcy mogą korzystać z bazy CV poszukujących pracy zainteresowanych pracą za granicą.

Powiatowy Urząd Pracy w ramach pośredniczenia w poszukiwaniu pracy za granicą pomaga osobom bezrobotnym w tłumaczeniu dokumentów aplikacyjnych na język angielski, wysyłaniu ich drogą elektroniczną, wypełnianiu dokumentów rejestracyjnych do pracy za granicą, udostępnia wzory europejskiego CV oraz listu motywacyjnego.

Wszelkie informacje dotyczące pracy i życia w krajach UE i EOG umieszczone są na tablicach informacyjnych PUP, a także na stronie internetowej.

Koordinacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego

Zasady i reguły koordynujące krajowe systemy zabezpieczenia społecznego gwarantują obywatelom Unii między innymi możliwość pobierania świadczeń niezależnie od miejsca zamieszkania.

W ramach KSZS PUP pośredniczy w przygotowywaniu kompletu dokumentów niezbędnych do przyznania prawa do zasiłku w Polsce dla bezrobotnych, którzy pracowali za granicą.

Dokumentem niezbędnym do przyznania prawa do zasiłku po pracy za granicą jest formularz E 301. Prawo do zasiłku ustala Wojewódzki Urząd Pracy.

Powiatowy asystent EURES udostępnia bezrobotnym druk wniosku o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz wniosku o wydanie formularza E 301 (w przypadku jego braku); sporządza również kserokopie wymaganych w tym celu dokumentów, poświadczając ich zgodność z oryginałem i dokonuje przesyłu elektronicznego do WUP danych dotyczących osoby bezrobotnej zawartych w systemie PULS.

PUP pośredniczy także w przygotowywaniu dokumentów do transferu zasiłku do wybranego kraju UE/EOG (formularz E 303) oraz monitoruje przebieg tego transferu.

W 2008r. z tej formy nie skorzystała żadna osoba.

Niewielka ilość osób korzystających z tej formy wynika ze złożoności procesu uruchomienia transferu oraz minimalnych korzyści finansowych za granicą.

4.5 Poradnictwo zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

W 2008 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystały 1.643 osoby, w tym 1.505 osób bezrobotnych. Najwięcej osób skorzystało z poradnictwa indywidualnego – 1.638 osób, w tym 1.500 bezrobotnych. 5 osób, w tym 4 kobiety, skorzystały z badań testowych.

Z poradnictwa grupowego nie skorzystała żadna osoba. W ramach informacji zawodowej 42 osoby skorzystały z wizyt indywidualnych, nie zorganizowano

natomiast w tym zakresie żadnych spotkań grupowych.

Tabela 8 Liczba osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w PUP Tuchola w .2008r.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety	% w razem
Poradnictwo indywidualne				
Ogółem	1.638	100,0	1.087	66,4
z tego:				
do 25 roku życia	410	25,0	243	14,8
bezrobotni powyżej 12 miesięcy	639	39,0	516	31,5
powyżej 50 roku życia	256	15,6	147	9,0
zamieszkali na wsi	979	59,8	650	39,7
niepełnosprawni	155	9,5	89	5,4
Informacja zawodowa				
Ogółem	42	100,0	30	71,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa(...)

W 2008 roku bezrobotni korzystający z poradnictwa zawodowego to przede wszystkim kobiety (66,4% poradnictwo indywidualne), osoby zamieszkałe na wsi (59,8% poradnictwo indywidualne), z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 34,1 %.

W rezultacie udzielonych porad pracę podjęło 358 bezrobotnych, w szkoleniach zawodowych uczestniczyło 240 bezrobotnych, a 60 osób zdecydowało się na uczestnictwo w szkoleniu w zakresie aktywnego poszukiwania pracy.

Szkoleniem z zakresu umiejętności poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy objętych było 48 osób w 5 zorganizowanych Klubach Pracy. Klub Pracy w tut. urzędzie wyposażony jest w 7 notebooków z dostępem do Internetu oraz filmy szkoleniowe z zakresu poradnictwa zawodowego. Szkolenie w ramach Klubu Pracy trwa trzy tygodnie.

W zajęciach aktywizujących w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyły 52 osoby, w tym 50 bezrobotnych oraz 2 osoby poszukujące pracy. Zajęcia prowadzono w grupach warsztatowych. Warsztaty obejmowały tematykę autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej oraz tworzenia dokumentów aplikacyjnych.

Doradca zawodowy przeprowadził w Śliwicach Klub Integracji Społecznej, w którym uczestniczyło 6 osób. Celem zajęć było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób bezrobotnych.

Doradca zawodowy prowadził również spotkania z młodzieżą szkół ponadpodstawowych, na których omawiana była problematyka lokalnego rynku pracy, przewidywane branże i zawody, w których nie powinno zabraknąć ofert pracy, sprawy związane z rejestracją w urzędzie pracy oraz sposoby radzenia sobie na rynku pracy. Wykorzystywanymi narzędziami na spotkaniach z młodzieżą były: krótki wywiad, dyskusja, ćwiczenia grupowe, testy indywidualne. W 2008r. przeprowadzono 4 takie spotkania. W spotkaniach tych uczestniczyły:

- 4 osoby z Liceum Ogólnokształcącego w Tucholi;
- 1 klasa Szkoły Zawodowej Specjalnej;
- 2 grupy-po 24 osoby każda z Gimnazjum nr 1 w Tucholi.

Szkolenia

W 2008r. zorganizowano 16 szkoleń grupowych, którymi objęto 238 osób bezrobotnych oraz 2 osoby poszukujące pracy-niepełnosprawne. Szkolenia grupowe organizowano w zakresie:

- Zakładanie i prowadzenie spółdzielni socjalnej – *uczestniczyło 10 osób bezrobotnych i 2 poszukujące pracy, pracę podjęło 6 osób;*
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi – MAG 135 wraz z WAPP – *uczestniczyło 61 osób , pracę podjęło 21 osób, (ostatnie szkolenie zakończyło się 22.12.2008r.);*
- Operator koparko – ładowarki i ładowarki jednonaczyniowej – *uczestniczyło 10 osób, pracę podjęły 4 osoby;*
- Prawo jazdy kategorii C – *uczestniczyło 10 osób, pracę podjęły 3 osoby;*
- Księgowość komputerowa z modułami kadry, płace, płatnik – *uczestniczyło 10 osób, pracę podjęły 2 osoby;*
- Europejski certyfikat umiejętności komputerowych – *uczestniczyło 10 osób, (szkolenie zakończyło się 12.12.2008r.), pracę podjęła 1 osoba;*
- Obsługa wózków jezdniowych – *uczestniczyło 20 osób, pracę podjęło 9 osób;*
- Kurs florystyczny – *uczestniczyło 10 osób, pracę podjęły 2 osoby;*
- Prawo jazdy kat.CE – *uczestniczyło 10 osób, (szkolenie zakończyło się 22.12.2008r.) pracę podjęła 1 osoba;*
- ABC przedsiębiorczości - *uczestniczyło 10 osób (szkolenie zakończyło się 28.11.2008 r.), działalność gospodarczą podjęły 2 osoby;*
- Specjalista ds. pozyskiwania środków unijnych - *uczestniczyło 10 osób (szkolenie zakończyło się 19.12.2008r.);*
- Podstawowy kurs komputerowy z warsztatami automotywyacyjnymi i elementami wizażu *uczestniczyło 10 osób (szkolenie zakończyło się 19.12.2008r.);*
- Umiejętności poszukiwania pracy – *uczestniczyło 21 osób, pracę podjęły 3 osoby;*
- Pakiet warsztatów dla osób 50 PLUS – *uczestniczyło 36 osób, pracę podjęła 1 osoba.*

W 2008r. szkoleniami indywidualnymi objęto 52 osoby bezrobotne oraz 1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy. Pracę podjęło 31 osób, (9 osób ukończyło szkolenia w listopadzie i grudniu 2008 roku) a 3 osoby ukończą szkolenie w 2009 roku.

Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (59,0%), mieszkańcy wsi (60,0%), długotrwale bezrobotni (46,6%) oraz osoby do 25 roku życia (31,7%).

Tabela 9. Liczba i struktura osób bezrobotnych podejmujących szkolenia organizowane przez PUP Tuchola w 2008r.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety	% w razem
Ogółem	290	100,0	119	41,0
z tego:				
do 25 roku życia	92	31,7	22	7,6
długotrwale bezrobotni	135	46,6	90	31,0
Powyżej 50 roku życia	38	13,1	28	9,7

Zamieszkali na wsi	174	60,0	56	19,3
Niepełnosprawni bezrobotni	20	6,9	13	4,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MPiPS-01 Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa(...)

5. Instrumenty rynku pracy

5.1. Prace interwencyjne

W 2008 roku zwarto 84 umowy na zorganizowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych. W ich wyniku 109 bezrobotnych uzyskało zatrudnienie: w tym 77 osób w podmiotach gospodarczych (w 2007r. 154 osoby), a 32 w jednostkach samorządu terytorialnego (w 2007r. 69 osób).

Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych najczęściej podejmowali długotrwale bezrobotni (45,9%) i kobiety 60,6%. Bezrobotni do 25 roku życia stanowili 41,3% zatrudnionych w ramach tej formy, bezrobotni powyżej 50 roku życia 9,2%, niepełnosprawni 7,3%.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie tucholskim podejmujący w 2008r. zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	109	100,0	66	60,6
z tego:				
do 25 roku życia	45	41,3	28	25,7
długotrwale bezrobotni	50	45,9	32	29,3
zamieszkali na wsi	66	60,6	49	45,0
powyżej 50 roku życia	10	9,2	4	3,7
bez kwalifikacji	21	19,3		
niepełnosprawni bezrobotni	8	7,3	4	3,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

W 2008 roku prace interwencyjne zakończyło 117 osób, a dalsze zatrudnienie po zakończeniu okresu refundacji uzyskały 103 osoby.

Udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w zatrudnieniu w ramach prac interwencyjnych wyniósł od 3,7% w gminie Śliwice do 52% w Tucholi.

5.2. Roboty publiczne

W 2008r. zatrudnienie w ramach robót publicznych uzyskało 199 bezrobotnych (w 2007r. 147 bezrobotnych). Pracę w ramach robót publicznych najczęściej podejmowali długotrwale bezrobotni (62,3%) oraz osoby zamieszkałe na wsi 86,9%. Kobiety stanowiły 38,2% ogółu podejmujących roboty publiczne, a osoby powyżej 50 roku życia 37,2%.

Tabela 11. Bezrobotni w powiecie tucholskim podejmujący w 2008r. zatrudnienie w ramach robót publicznych.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety	% w razem
Ogółem	199	100,0	76	38,2
z tego:				
do 25 roku życia	20	10,0	12	6,0
długotrwale bezrobotni	124	62,3	53	26,6
bez kwalifikacji	66	33,2		
powyżej 50 roku życia	74	37,2	19	9,5
Zamieszkali na wsi	173	86,9	62	31,1
niepełnosprawni bezrobotni	29	14,6	9	4,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pracę w ramach robót publicznych zakończyło 194 bezrobotnych, a dalsze zatrudnienie po zakończeniu okresu refundacji uzyskało 96 osób.

Udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w zatrudnieniu w ramach robót publicznych wynosił od 10,5% w gminie Śliwice do 24,6% w Tucholi.

Roboty publiczne w 2008 roku realizowane były w większości w ramach Programu „Praca i Środowisko 2008”, który miał na celu poprawę stanu urządzeń wodnych na ciekach szczegółowych i podstawowych, zagospodarowanie zaniedbanych terenów leśno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, uporządkowanie szlaków turystycznych oraz terenów wokół jezior, likwidowanie dzikich wysypisk śmieci. Program realizowany był wspólnie z Kujawsko – Pomorskim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych we Włocławku, samorządami gminnymi, gminnymi spółkami wodnymi oraz Spółką Wodną Wielkiego Kanału Brdy.

5.3. Staże

W 2008 roku zawarto 124 umowy o zorganizowanie stażu. W ramach zawartych umów zaktywizowano 254 osoby bezrobotne (w 2007r. 270 bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych podejmujących staże dominowali bezrobotni do 25 roku życia (98,0%). Długotrwale bezrobotni stanowili 18,5% bezrobotnych podejmujących staże, kobiety 71,2%, bezrobotni niepełnosprawni 3,5%, a osoby zamieszkałe na wsi 61,4%.

Tabela 12. Bezrobotni w powiecie tucholskim rozpoczynający staż 2008 roku.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	254	100,0	181	71,2
z tego:				
do 25 roku życia	249	98,0	176	69,3
długotrwale bezrobotni	47	18,5	39	15,3
zamieszkali na wsi	156	61,4	119	46,8
niepełnosprawni bezrobotni	9	3,5	7	2,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Obszary zawodowe, w których bezrobotni najczęściej odbywali staże pracy to:

- prace sekretarskie i biurowe;
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami;

- usługi gastronomiczne;
- przetwórstwo przemysłowe;
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia.

W 2008r. staże zakończyło 246 osób, pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu podjęło 117 osób.

Udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w stażach wyniósł od 8,7 % w gminie Kęsowo do 45,7% w Tucholi.

5.4. Przygotowanie zawodowe

W 2008r. zawarto 116 umów o przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. W ramach zawartych umów zaktywizowano 192 osoby bezrobotne (w 2007r. 150 bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych podejmujących przygotowania zawodowe dominowały osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły 60,9% ogółu podejmujących przygotowania zawodowe oraz kobiety – 76,6%, natomiast bezrobotni bez kwalifikacji stanowili 82,3%, bezrobotni do 25 roku życia 39,6%, bezrobotni powyżej 50 roku życia 5,7%, niepełnosprawni bezrobotni 3,1%, samotnie wychowujący dziecko 6,8% ogółu.

Tabela 13. Bezrobotni w powiecie tucholskim Tuchola rozpoczynający w 2008r. przygotowanie zawodowe.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	192	100,0	147	76,6
z tego:				
do 25 roku życia	76	39,6	51	26,6
powyżej 50 roku życia	11	5,7	8	4,2
długotrwale bezrobotni	117	60,9	101	52,6
bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego, bez wykształcenia średniego	158	82,3	116	60,4
zamieszkali na wsi	127	66,1	96	50,0
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	x	25	13,0
którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	0	0	0	0
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	13	6,8	8	4,2
Niepełnosprawni bezrobotni	6	3,1	4	2,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01 oraz załącznika 4 do sprawozdania MPiPS Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa(...)

Obszary zawodowe, w których bezrobotni najczęściej odbywali przygotowania zawodowe to:

- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami;
- przetwórstwo przemysłowe;

- usługi gastronomiczne;
- prace sekretarskie i biurowe;
- usługi krawieckie, obuwnicze.

W 2008r. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy zakończyło 143 bezrobotnych, w trakcie lub po zakończeniu przygotowania zawodowego pracę podjęły 62 osoby.

Udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w przygotowaniach zawodowych wynosił od 2,6% z gminy Śliwice do 54,7% z miasta i gminy Tuchola.

5.5. Prace społecznie użyteczne:

W 2008r. z samorządami gminnymi w powiecie tucholskim zawarto 20 porozumień o organizację i wykonywanie prac społecznie użytecznych w ramach których zaktywizowano 223 bezrobotnych (w 2007r. – 174 osoby). Ta forma aktywizacji kierowana jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, będących jednocześnie klientami ośrodków pomocy społecznej.

Wśród osób podejmujących prace społecznie użyteczne dominowały kobiety, które stanowiły 76,2% ogółu osób zaktywizowanych w tej formie, osoby długotrwale bezrobotne – 86,1% i osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 21,1%.

Tabela 14. Bezrobotni w powiecie tucholskim podejmujący w 2008r. prace społecznie użyteczne.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	223	100,0	170	76,2
z tego:				
do 25 roku życia	16	7,2	13	5,8
powyżej 50 roku życia	47	21,1	23	10,3
zamieszkali na wsi	191	85,6	155	69,5
niepełnosprawni	25	11,2	13	5,8
długotrwale bezrobotni	192	86,1	151	67,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pracę w trakcie trwania prac społecznie użytecznych lub po ich zakończeniu uzyskało 39 bezrobotnych .

Udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w wykonywaniu prac społecznie użytecznych był bardzo zróżnicowany i wynosił od 4,9% w gminie Lubiewo do 33,2% w Tucholi.

Tabela 15. Bezrobotni wykonujący prace społecznie użyteczne w 2008.r. według podziału na gminy powiatu tucholskiego

Gmina	razem	% w ogółem	Zatrudnieni w trakcie lub po zakończeniu prac	
			osoby	% w razem
Ogółem	223	100,0	39	17,5
Cekcyn	35	15,7	8	22,8
Gostycyn	32	14,3	4	12,5
Kęsowo	41	18,4	11	26,8
Lubiewo	11	4,9	2	18,2

Śliwice	30	13,4	4	13,3
Tuchola	74	33,2	10	13,5

Źródło :Obliczenia własne .

5.6. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy zatrudniającego osobę bezrobotną.

W 2008r. zawarto 41 umów na refundację kosztów wyposażenia 62 stanowisk pracy dla bezrobotnych (w 2007r. 59 umów na refundację 146 stanowisk pracy). W ich wyniku powstały nowe stanowiska pracy u pracodawców:

- w mieście i gminie Tuchola – 33 stanowiska pracy;
- w gminie Śliwice – 9 stanowisk pracy;
- w gminie Lubiewo – 5 stanowisk pracy;
- w gminie Cekcyn – 4 stanowiska pracy;
- w gminie Gostycyn - 9 stanowisk pracy;
- w gminie Kęsowo – 2 stanowiska pracy.

Średni koszt refundacji stanowiska pracy wyniósł 11.700,68 zł (w 2007r. - 11.003 zł.).

Na zrefundowanych stanowiskach pracy w 2008r. zatrudnienie uzyskało 124 bezrobotnych, w tym 62 osoby zatrudnione w ramach wakatów na miejscach pracy zrefundowanych w roku ubiegłym i latach poprzednich (od 2006 roku).

Tabela 16 Bezrobotni w powiecie tucholskim podejmujący w 2008r. zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	124	100,0	42	33,9
z tego:				
do 25 roku życia	44	35,5	11	8,9
powyżej 50 roku życia	15	12,1	5	4,0
długotrwale bezrobotni	41	33,0	16	12,9
bez kwalifikacji zawodowych	27	21,8	9	7,3
bez doświadczenia zawodowego	28	22,6	8	6,5
bez wykształcenia średniego	85	68,6	21	16,9
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	7	5,7	6	4,8
Niepełnosprawni bezrobotni	13	10,5	5	4,0

Źródło: Obliczenia własne.

5.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

W 2008r. jednorazowe środki udzielono 96 bezrobotnym (w 2007r. 93 osobom) z przeznaczeniem na podjęcie działalności:

- usługowej – 68 osobom (w 2007r. - 59);
- handlowej –20 osobom (w 2007r. –25);
- produkcyjnej – 8 osobom (w 2007r. – 9) .

W 2008r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej usług remontowo – budowlanych – 30 osób; konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych – 9; usług fryzjersko–kosmetycznych – 8 osób i sprzątanania – 4 osoby. Dalej działalności handlowej, która dotyczyła najczęściej handlu artykułami odzieżowymi – 9 osób (w tym odzieżą używaną – 4 osoby) oraz spożywczo-przemysłowymi – 5 osób. Działalność produkcyjna dotyczyła m.in. krawiectwa i wytwarzania produktów metalowych i tartacznych.

Średnia wysokość udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej wyniosła 11.373 zł. (w 2007 r. - 10.608 zł.)

Tabela 17. Bezrobotni w powiecie tucholskim podejmujący w 2008r. działalność gospodarczą w oparciu o otrzymane środki finansowe z Funduszu Pracy.

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	Kobiety	% w razem
Ogółem	96	100,0	34	35,4
z tego:				
do 25 roku życia	23	23,9	8	8,3
powyżej 50 roku życia	2	2,1	1	1,0
długotrwale bezrobotni	29	30,2	13	13,5
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	5	5,2	5	5,2
Niepełnosprawni bezrobotni	1	1,0	0	0

Źródło: Obliczenia własne.

Efektywność udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej w latach 2007 – 2008 po 12 miesiącach jej prowadzenia wyniosła 93,5 % (6 osób powróciło do „bezrobocia”), a po 24 miesiącach jej prowadzenia 77,78% (18 osób powróciło do „bezrobocia”).

Tabela 18. Efektywność zatrudnieniowa jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w powiecie tucholskim udzielonych w latach 2005 -2007

wyszczególnienie	Lata			Razem
	2005	2006	2007	
Liczba osób, którym udzielono środki	89	81	93	263
Liczba osób, która po 12 m-cach prowadzenia dział. gosp. nie powróciła ”do bezrobocia”	79	78	87	244
% do udzielonych	88,8	96,3	93,5	92,8
Liczba osób, która po 24 m-cach prowadzenia. dział. gosp. nie powróciła „do bezrobocia”	72	63	x	135
% do udzielonych	80,9	77,8	x	79,4

Źródło: Obliczenia własne.

5.8. Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania

W 2008 roku na zrefundowanie zwrotu kosztów dojazdu lub zakwaterowania wydatkowano 75.795,57zł.

5.9. Stypendia na podjęcie dalszej nauki

W 2008r. 4 bezrobotnych, w tym 3 kobiety, otrzymało stypendia na podjęcie dalszej nauki. Stypendia na podjęcie dalszej nauki w szkole ponadgimnazjalnej otrzymały 2 osoby i 2 osoby na podjęcie nauki w szkole wyższej (studia niestacjonarne).

Na powyższy cel wydatkowano środki w kwocie 20.229,30 zł.

5.10. Dodatek aktywizacyjny

Uprawienie do dodatku aktywizacyjnego w 2008r. nabyło 167 osób, w tym 52 kobiety (w 2007r. - 152 osoby). Wszystkie osoby przerwały pobieranie zasiłku w wyniku podjęcia zatrudnienia z własnej inicjatywy.

Wydatki na wypłatę dodatków aktywizacyjnych w 2008 roku wyniosły 148.187,90zł.

6. Decyzje i zaświadczenia

W 2008r. wydano:

- 10.523 decyzje administracyjne;
- 11.592 zaświadczeń;
- 248 legitymacji ubezpieczeniowych: 146 legitymacji dla osób bezrobotnych i 102 dla członków rodziny.

Od wydanych decyzji wniesiono 152 odwołania. W ich wyniku 4 decyzje zostały uchylone przez organ II instancji, a 6 zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia.

7. Zatrudnienie pracowników i wydatki związane z funkcjonowaniem PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zatrudnia 40 pracowników.

Wykształcenie zatrudnionych osób przedstawia się następująco:

- wyższe – 24 osoby;
- policealne i średnie zawodowe – 14 osób;
- średnie ogólnokształcące - 1 osoba;
- zasadnicze zawodowe – 1 osoba.

Wydatki związane z funkcjonowaniem PUP w 2008 roku wyniosły ogółem **1.789.956,00 zł**. Na powyższe wydatki składają się:

- koszty związane z wynagrodzeniami pracowników	1.590.483,64zł
- odpis na ZFŚS	39.536,10zł
- pozostałe wydatki, w tym:	159.936,26zł
~ wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	510,25zł
~ energia	42.718,13zł
~ ubezpieczenie majątkowe	2.491,10zł
~ badania lekarskie	589,00zł
~ usługi pozostałe (szkolenia, pieczętki, legalizacje gaśnic)	7476,16zł
~ materiały biurowe i wyposażenie, środki czystości, paliwo	33.138,23zł

~ usługi pocztowe i telefoniczne	586,84zł
~ podróże służbowe	142,50zł
~ usługi remontowe	68.569,38zł
~ akcesoria komputerowe, w tym programy i licencje	1.112,64zł
~ podatek od nieruchomości	1.974,00zł
~ opłata na rzecz budżetu państwa i budżetów j.s.t., koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	627,73 zł

8. Wydatki z Funduszu Pracy

W 2008r. wydatki z Funduszu Pracy w powiecie tucholskim wyniosły 10.891,4 tys. zł i były niższe niż w roku poprzednim o 9,6 %.

Środki FP na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządowi powiatowemu do wysokości faktycznych potrzeb. Natomiast środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych określają kryteria przyjęte uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach kwoty ustalonej dla województwa w oparciu o algorytm.

Na początku 2008r. dla Powiatu Tucholskiego ustalono środki w kwocie 2.692.500zł (wg algorytmu). Kwota ta była kilkakrotnie zwiększana, w związku z naszymi wystąpieniami o dodatkowe środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz rezerwy Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Na koniec 2008r. wydatki FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły 6.138.951,56 zł (w 2007r. 6.389.028 zł) w tym 1.969.020.19 zł na realizację projektów w ramach PO KL.

Tabela 19. Wydatki Funduszu Pracy w powiecie tucholskim w latach 2007 – 2008

Rok	Wydatki ogółem w tys. zł	Wydatki na aktywne formy				Wydatki na zasiłki, dodatki aktywizacyjne, stypendia z tytułu podjęcia nauki		Pozostałe wydatki	
		Ogółem w tys. zł	Udział %	Środki wg. algorytmu	Środki inne	w tys zł	Udział %	w tys. zł	Udział %
2007	12.028,2	6.389,0	53,1	3.991,1	2.397,8	5.258,8	43,7	381,4	3,1
2008	10.891,4	6.139,0	56,4	2.662,6	3.476,4	4.416,2	40,5	336,2	3,1

*środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, EFS.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 02.

Tabela 20. Wykorzystanie środków FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w powiecie tucholskim w 2008r.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
I. Algorytm			
1.	Szkolenia	2.692.500	164.960,65
2.	Prace interwencyjne		376.427,09
3.	Roboty publiczne		125.813,68
4.	Staża zawodowe		782.066,93
5.	Przygotowania zawodowe		432.129,70
6.	Koszty dojazdu, zakwaterowania		75.795,57

7.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej		144.424,98
8.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych		483.700,00
9.	Prace społecznie użyteczne		62.872,08
10.	Badania lekarskie		14.418,00
	Razem	2.692.500	2.662.608,88
II. Projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego pt. „Szacunek dla otoczenia przez pracę na jego rzecz”.			
11.	Roboty publiczne	422.600	179.417,75
12.	Prace społecznie użyteczne		45.318,00
13.	Staż		145.023,72
14.	Przygotowanie zawodowe		52.461,53
	Razem	422.600	422.221,00
III. Program „Praca i Środowisko 2008”.			
15.	Roboty publiczne	592.900	591.627,40
	Razem	592.900	591.627,40
IV. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w tym na aktywizację osób z obszarów wiejskich i miast do 25 tys. mieszkańców pt. „Aktywni na start”.			
16.	Staż	340.000	104.047,97
17.	Przygotowanie zawodowe		44.037,96
18.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych		191.914,07
	Razem	340.000	340.000,00
V. Program działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób w wieku niemobilnym „45/50 PLUS”.			
19.	Szkolenia	181.600	56.601,70
20.	Przygotowanie zawodowe		22.044,39
21.	Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych		49.828,00
22.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej		25.000
	Razem	181.600	153.474,09
VI. PO KL – Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych, projekt pt. „Moja szansa”.			
23.	Szkolenia, w tym:	1.972.300	284.822,44
	- dodatki szkoleniowe		12.291,08
	- stypendia szkoleniowe		17.175,43
	- koszty instytucji		255.355,93
24.	Prace interwencyjne		62.506,18
25.	Staż		392.060,68
26.	Przygotowanie zawodowe		305.989,78
27.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej		923.641,11
	Razem	1.972.300	1.969.020,19
	Razem I+II+III+IV+V+VI	6.201.900	6.138.951,56

Źródło: Obliczenia własne.

Na zadania związane z obsługą bezrobotnych (koszty korespondencji z bezrobotnymi, pracodawcami, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń) eksploatację systemu teleinformatycznego, działalność doradztwa zawodowego, koszty szkolenia publicznych służb zatrudnienia, refundacja dodatków do wynagrodzeń; badania, opracowania programów, analiz wykorzystano 336.264,82zł.

Wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku w 2008r. wyniosły 906.383,20zł.

9. Efektywność realizowanych w 2008 r. instrumentów rynku pracy.

Dla ustalenia kosztów objęcia jednej osoby określoną formą aktywizacji zawodowej a także dla obliczenia wysokości kosztów poniesionych na uzyskanie zatrudnienia (efektywności zatrudnieniowej) w ramach poszczególnych programów, przyjęto faktyczne wydatki poniesione w 2008r. na poszczególne formy. Z uwagi na to, że faktyczne wydatki na sfinansowanie poszczególnych form aktywizacji zawodowej nie muszą pokrywać się z liczbą osób, które w tym czasie uczestniczyły w określonym programie, faktyczne koszty uczestnictwa jednej osoby w danym programie jak też efektywność zatrudnieniowa mogą być obarczane pewnymi odchyleniami.

Tabela 21. Efektywność zatrudnieniowa instrumentów rynku pracy w powiecie tucholskim – stan w dniu 31.12.2008r..

Lp	Wyszczególnienie	Liczba rozpoczynających program w 2008 r.	Liczba kończących program	Liczba zatrudnionych po zakończeniu uczestnictwa w programie	Efektywność zatrudnieniowa w %	Koszt uczestnictwa w programie w zł/osobę	Efektywność zatrudnieniowa w zł/osobę
1	Szkolenia	290	287	86	30,0%	1.746	5.888
2	Prace interwencyjne	109	117	103	88,0%	4.027	4.262
3	Roboty publiczne	199	194	96	49,5%	4.507	9.342
4	Przygotowanie zawodowe	192	143	62	43,3%	4.462	13.817
5	Staże zawodowe	254	246	117	47,6%	5.603	12.164
6	Jednorazowe środki na podjęcie dział. gospodarczej*	96	95	95	99,0%	11.386	11.506
7	Refundacje kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	62	62	62	100%	11.700	11.700
8.	Prace społecznie użyteczne	223	223	39	17,5%	485	2.774
9.	Ogółem	1.425	1.367	660	48,3%	4.308	9.301

Źródło: Obliczenia własne.

*bez osób, którym udzielono środki z PFRON

Jak wynika z Tabeli 21, najniższe koszty uczestnictwa jednej osoby w programach aktywizacji zawodowej dotyczyły prac społecznie użytecznych i szkoleń. Natomiast najwyższe dotyczyły: refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy i jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Biorąc pod uwagę efektywność zatrudnieniową najniższe koszty dotyczyły prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych i szkoleń, a najwyższe przygotowania zawodowego i stażu.

10. Inne (realizacja projektów współfinansowanych ze środków UE)

• Poddziałanie 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Moja Szansa”

- okres realizacji: od 01.02.2008 - 31.12.2008
- koszt realizacji: 1.969.02,19
- uczestnicy: osoby bezrobotne
- projektem objęto 405 osób
- rodzaj realizowanego wsparcia:
 - ◆ poradnictwo zawodowe: 405 osób,
 - ◆ szkolenia-148 osób,
 - ◆ środki na podjęcie działalności gospodarczej-84 osoby,
 - ◆ przygotowanie zawodowe- 68 osób,
 - ◆ prace interwencyjne-20 osób,
 - ◆ staże-80osób.

Po zakończeniu udziału w projekcie 204 osoby podjęły zatrudnienie , w tym 84 osoby rozpoczęły działalność gospodarczą. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 50,4%.

11. Podsumowanie

1. W końcu grudnia 2008r. w powiecie tucholskim zarejestrowanych pozostawało 2674 bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 514 osób (16,1%).
2. Wysokość stopy bezrobocia (charakteryzującej udział bezrobotnych w liczbie osób czynnych zawodowo) w powiecie tucholskim wyniosła w końcu grudnia 2008 r. 15,9%. W odniesieniu do stanu w końcu grudnia 2007r. zmniejszyła się o 3,2 pkt procentowego. W 2007 roku stopa bezrobocia spadła o 4,7 pkt procentowego, natomiast w 2006 o 3,6 pkt procentowego
3. Wzrost liczby bezrobotnych w IV kwartale 2008r. był znacznie wyższy niż w IV kwartale 2007 roku. W IV kwartale 2008r. liczba bezrobotnych wzrosła o 419 osób, tj. o 18,6% w stosunku do liczby bezrobotnych w końcu września 2008r. W IV kwartale 2007r. wzrost bezrobotnych nastąpił o 134 osoby, tj. 4,3% w stosunku do liczby bezrobotnych w końcu września 2007r.
4. W 2008r. urząd pozyskał 1900 ofert pracy. Było to o 120 ofert (5,9%) mniej niż w 2007r. Oferty zatrudnienia subsydiowanego stanowiły 65,9% wszystkich zgłoszonych ofert, pozostałe 34,1 % stanowiły oferty zatrudnienia niesubsydiowanego (w roku ubiegłym 66,8% to oferty zatrudnienia subsydiowanego).
5. W 2008r. pracę podjęło 2.075 bezrobotnych, o 564 osoby mniej niż w 2007r. Pracę podjęło 1.074 mężczyzn, tj. 51,8% oraz 1.001 kobiet, co stanowiło 48,2% wszystkich podjęć pracy. Spadek w podjęciach pracy dotyczył zarówno kobiet (200 kobiet mniej podjęło pracę niż w 2007r.) jak i mężczyzn (364 mężczyzn mniej podjęło pracę niż w 2007r.)
6. W 2008 roku znacznie zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych z 2.067 osób w końcu 2007r. do 1.309 w końcu 2008r. – spadek o 36,7% (758 osób). Udział tej grupy osób o ogóle bezrobotnych spadł o 15,8 punktów procentowych.
7. W 2008r. istotne zmiany nastąpiły również w grupie bezrobotnych kobiet, ich liczba spadła z 2.067 osób w końcu 2007r. do 1.614 osób w końcu 2008r. – spadek o 25,9% (536 osób). Udział kobiet w ogóle bezrobotnych obniżył się o 7,1 punktu procentowego.
8. W 2008r. pomimo dużego spadku liczby bezrobotnych ogółem (o 16,1%) zwiększeniu uległa liczba bezrobotnych niepełnosprawnych o 50 osób, tj. 30,9% (z 162 osób w końcu 2007r. do 212 osób w końcu 2008r.). Udział niepełnosprawnych w ogóle bezrobotnych wzrósł o 2,8 punktu procentowego.
9. Udział wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w ogóle

wydatków w 2008r. wynosił 56,4% i był o 3,3% wyższy niż 2007r. (53,1%).

10. Realizacja działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Moja Szansa”
Objęła swym działaniem 405 uczestników.

ROZSZERZONA INFORMACJA O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH W ZASIĘGU PUP Tuchola - stan na 31.12.2008

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		m. Tuchola		ob. wiejski Tuchola		g. Cekcyn		g. Gostycyn		g. Kęsowo		g. Lubiewo		g. Śliwice	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1. Liczba bezrobotnych	2674	1614	774	453	372	229	401	259	321	192	240	152	297	255	269	174
w tym																
- poprzednio pracujący	2128	1203	652	367	272	147	307	180	251	145	185	108	235	116	226	140
- ze zwolnień grupowych	7	6	4	3	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
- z prawem do zasiłku	637	273	198	108	66	20	100	43	66	18	57	22	82	29	68	33
- osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	161	103	50	28	17	12	34	22	15	10	14	12	16	8	15	11
- niepełnosprawni	212	107	89	45	24	7	34	20	20	12	10	6	23	10	12	7
- do 25 roku życia	746	455	191	109	96	61	127	86	92	54	89	61	92	47	59	37
- powyżej 50 roku życia	390	157	149	62	51	16	47	21	44	18	28	12	34	11	37	17
- długotrwale	1309	987	330	238	209	162	195	159	163	128	118	93	148	98	146	109
- bez kwalifikacji zawodowych	678	449	181	117	110	75	85	62	90	61	71	52	64	31	77	51
- bez doświadczenia zawodowego	697	506	184	119	112	90	112	92	87	60	72	57	78	46	52	42
- bez wykształcenia średniego	1822	1015	478	255	271	158	294	173	223	120	168	100	200	91	190	118
- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	217	192	83	75	22	19	27	25	27	24	15	13	16	10	27	26
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		305		76		48		42		48		40		26		25
- którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	12	0	7	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	2	0
2. Bezrobotni wg wykształcenia																
- wyższe	92	50	39	18	10	6	14	6	6	4	3	2	8	6	12	8
- policealne i średnie zawodowe	558	403	184	126	62	46	70	60	70	51	51	36	66	43	55	41

- średnie ogólnokształcące	202	146	75	54	29	19	23	20	22	17	18	14	23	15	12	7
- zasadnicze zawodowe	988	565	262	141	138	81	176	113	121	65	89	51	106	56	96	58
- gimnazjalne i poniżej	834	450	214	114	133	77	118	60	102	55	79	49	94	35	94	60
3. Bezrobotni wg wieku																
18 – 24	746	455	191	109	96	61	127	86	92	54	89	61	92	47	59	37
25 - 34	790	519	226	148	109	74	125	77	75	54	66	40	93	54	96	72
35 - 44	515	342	130	83	86	56	60	47	80	50	43	31	54	30	62	42
45 - 54	473	264	172	101	60	30	68	44	58	31	29	16	44	21	42	21
55 - 59	131	34	50	12	18	5	18	5	13	3	11	4	12	3	9	2
60 - 64	19	0	5	0	3	0	3	0	3	0	2	0	2	0	1	0
4. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach																
do 1	391	153	143	58	35	13	42	18	57	19	43	17	33	14	38	14
1 - 3	728	367	247	123	95	43	98	57	93	48	63	38	76	33	56	34
3 - 6	493	322	145	100	82	53	77	46	65	47	28	19	54	26	42	31
6 - 12	385	232	95	60	55	36	63	42	40	22	43	27	45	21	44	24
12 - 24	325	235	87	68	39	29	51	33	32	25	23	16	42	25	51	39
pow. 24	352	296	57	44	66	55	70	63	34	31	40	35	47	36	38	32
5. Posiadający gospodarstwo rolne	3	2	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0
- z prawem do zasiłku	3	2	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Oferty pracy zgłoszone w okresie, w tym:	1900	x	1159	x	45	x	162	x	114	x	116	x	147	x	157	x
- na prace subsydiowane	1253	x	678	x	27	x	123	x	93	x	100	x	125	x	107	x
- na staże	288	x	198	x	2	x	20	x	12	x	8	x	26	x	22	x
- na przyg. zawodowe	248	x	180	x	17	x	8	x	10	x	3	x	24	x	6	x
7. Podjęcia pracy w okresie	2075	1001	631	306	222	106	314	137	244	118	228	108	241	121	195	105
- w tym pracy subsydiowanej	578	248	184	90	48	13	92	31	63	26	70	36	70	29	51	23
8. Rozpoczęcia stażu	254	181	98	62	18	10	34	25	28	24	22	18	31	24	23	18
9. Rozpoczęcia przyg. zawodowego	192	147	65	51	40	32	16	9	23	20	17	14	26	17	5	4

Bilans bezrobotnych

Lp.	Wyszczególnienie	Gminy						
		PUP	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola
1.	Liczba bezrobotnych na koniec 2007 r.	3188	431	405	376	351	342	1283
2.	Bezrobotni zarejestrowani w 2008 r.	4771	612	554	474	503	398	2230
	z tego:							
	- po raz pierwszy	747	98	87	75	90	66	331
	- po raz kolejny	4024	514	467	399	413	332	1899
	- zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	8	2	1	2	0	0	3
	- poprzednio pracujący	3586	480	414	344	371	303	1674
	- niepełnosprawni	461	59	44	33	45	23	257
3.	Wyłączeni z ewidencji w 2008 r.	5285	642	638	610	557	471	2367
	z tego:							
	- podjęcia pracy, w tym:	2075	314	244	228	241	195	853
	- praca niesubsydiowana	1497	222	181	158	171	144	621
	- praca subsydiowana, w tym:	578	92	63	70	70	51	232
	•roboty publiczne	199	46	24	38	30	21	40
	•prace interwencyjne	109	15	13	15	10	4	52
	•jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	100	19	10	7	13	7	44
	•ref. kosztów zatrudnienia bezrobotnego	124	11	13	9	15	19	57
	• inne*	46	1	3	1	2	0	39
	- przygotowania zawodowe	192	16	23	17	26	5	105
	- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	544	72	49	53	61	38	271
	-prace społecznie użyteczne	223	35	32	41	11	30	74
	- niepotwierdzanie gotowości do podjęcia pracy	1655	162	204	187	158	145	799
	- dobrowolnej rezygnacji	213	20	18	34	24	29	88

- podjęcia nauki	12	2	1	2	1	0	6
- ukończenia 60 lat - K i 65 lat - M	2	1	0	0	0	0	1
- nabycia praw emerytalnych i rentowych	25	1	4	1	4	2	13
- nabycie prawa do świadczenia przedemeryt.	9	1	0	1	2	1	4
- inne	335	15	59	41	29	32	210
4. Liczba bezrobotnych na koniec 2008 r	2674	401	321	240	296	269	1146
- spadek w stosunku do 2007 r. w osobach	514	31	84	136	65	74	137
- spadek w %	16,1	7,2	20,7	36,2	18,5	21,6	10,7

*w pozycji tej ujmowane jest zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej oraz na miejscach pracy refundowanych z PFRON.

Bezrobotni zaktywizowani w 2008 r.

Wyszczególnienie	PUP Tuchola		Cekcyn		Gostycyn		Kęsowo		Lubiewo		Śliwice		Tuchola	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Zgłoszone oferty pracy	1900		162		114		116		147		157		1204	
Podjęcia pracy ogółem:	2075	1001	314	137	244	118	228	108	241	121	195	105	853	412
-praca niesubsydiowana	1497	753	222	106	181	92	158	72	171	92	144	82	846	309
-praca subsydiowana:	578	248	92	31	63	26	70	36	70	29	51	23	232	103
• prace interwencyjne	109	66	15	12	13	5	15	14	10	10	4	2	52	23
• roboty publiczne	199	76	46	12	24	11	38	18	30	8	21	11	40	16
• jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	100	35	19	3	10	2	7	1	13	7	7	3	44	19
• ref. kosztów utworzenia m-ca pracy	124	42	11	3	13	5	9	2	15	3	19	7	57	22
• inne*	46	29	1	1	3	3	1	1	2	1	0	0	39	23
Przyg. zawodowe	192	147	16	9	23	20	17	14	26	17	5	4	105	83
Stáže zawodowe	254	181	34	25	28	24	22	18	31	24	23	18	116	72
Szkolenia	290	119	38	13	21	10	31	12	30	8	15	1	155	75
Prace społecznie użyteczne	223	170	35	27	32	24	41	35	11	10	30	26	74	48
Dodatki aktywizacyjne	167	52	33	9	22	4	18	3	21	9	11	2	62	25

*w pozycji tej ujmowane jest zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej oraz na miejscach pracy refundowanych środkami PFRON.